

บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ปริญญาบัตร

ของ

รัชนี ชัยบุตร

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ต.ชุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

- 8 ก.ค. 2526

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2526

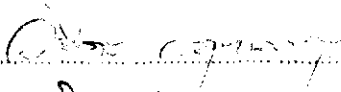

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

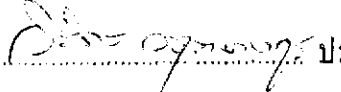
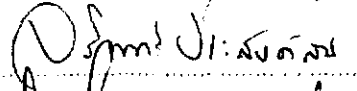
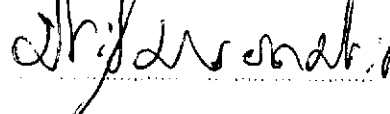
152026

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโท
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
 กรรมการ

 ประธาน
 กรรมการ
 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างค้ำจุนจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. วิจิตร วรุตมางกูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรินทร์ ประสงค์สม ผู้วิจัยขอกราบขอบ
พระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้บริหารของกรมอาชีวศึกษาที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองใช้แบบ
สอบถาม และผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ไกรกรุณาแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม และขอบพระคุณ คุณธิดา
ทอวัฒนกุล คุณลลิตา ศรีไทย และคุณสมาน กอแก้ว - ทองดี ที่มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์นี้
สำเร็จตามวัตถุประสงค์

รัชนี ชัยบุตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
✓ คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
✓ คำจำกัดความและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
บุคลิกภาพ	9
วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	11
บุคลิกภาพประชาธิปไตย	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	22
✓ กลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	22
เกณฑ์การให้คะแนน	23
วิธีสร้างเครื่องมือ	24
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	26
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	29
บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ	31
บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับคุณวุฒิ	33
บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามวิทยุฒิ	35
บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร	37
เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารชายและหญิง	38
เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูง กับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำ	39
เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีวิทยุฒิมาก กับผู้บริหารที่มีวิทยุฒิน้อย	42
เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการบริหารต่างกัน	42

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย	44
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	53
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	62

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	22
2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	29
3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามเพศ	31
4 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับคุณวุฒิ	33
5 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามวิทยุฒิ	35
6 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร	37
7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยระหว่างผู้บริหารชายและ ผู้บริหารหญิง	39
8 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยระหว่างผู้บริหารที่มีคุณวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี	40
9 แสดงค่า q - statistic ของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของกลุ่ม ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่างกัน	41
10 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยระหว่างผู้บริหารที่มีวิทยุฒิมาก กับผู้บริหารที่มีวิทยุฒิน้อย	42

11	การ เปรียบ เเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผูับริหารที่มีประสบกกรรม ในการบริหารงานตางกัน	43
12	แสดงค่า t ที่ไดจากการวิเคราะห์รายขอของแบบทดสอบวิบุคลิกภาพ ประชาธิปไตยระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05	64

ภูมิหลัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานการจัดการศึกษาของเอกชน โดยควบคุม ดูแล ส่งเสริมให้เอกชนดำเนินการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ผู้บริหารทุกระดับของสำนักงานนี้ ได้รับการพิจารณาคัดเลือก บรรจุแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 19 พ.ศ. 2520 (พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม 2520 : 18 - 19) ซึ่งเจ้าหน้าที่และผู้บริหารทุกคนมีโอกาที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ในการบริหารงานการศึกษาเอกชนนั้น จะต้องระดมทรัพยากรที่มีอยู่ช่วยเหลือโรงเรียนในด้านคุณภาพตามกำลังความสามารถและอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายและระเบียบกำหนด (อาทร รัตนคำวน 2523 : บทบรรณาธิการ) แต่การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมเพียงของหน่วยงานและผู้บริหารทุกระดับ ที่จะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านเทคนิคและวิชาการตามความเหมาะสม แต่จากสภาพการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ปรากฏว่า มีผู้วิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในหลายทัศนะ เป็นต้นว่า

สมชัย วุฒิปรีชา สกัย อัคระสาระ และพอลู สุวรรณทัต (สมชัย วุฒิปรีชา สกัย อัคระสาระ และพอลู สุวรรณทัต 2517 : 1 - 12) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนว่า เป็นหน่วยงานที่ยกฐานะขึ้นมาจากกองโรงเรียนราษฎร์ เปลี่ยนชื่อแผนกเป็นกอง เปลี่ยนชื่อกองเป็นสำนักงานเท่านั้น ส่วนระบบงานยังเหมือนเดิม เพราะขาดการวิเคราะห์ระบบงานภายใน มีได้กำหนดเป้าหมายและหน้าที่รับผิดชอบให้เหมาะสม ทำให้ขาดการเตรียมการที่จะเผชิญกับอนาคต การบริหารโรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาคขาดการกำหนดหน้าที่ที่แน่ชัด อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ทำให้งานโรงเรียนเอกชนเป็นกาฝากอยู่ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และอำเภอ

ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มักจะได้รับการร้องเรียนผ่านสื่อมวลชน บริหารงานในลักษณะอำนาจนิยม ขาดความรับผิดชอบ และอยู่ที่อิทธิพลของเจ้าของโรงเรียน (บุษบา ทาพระจันทร์ 2518 : 7 - 8 2525 : 6 - 8) ขาดความคิมีน้ำใจ ขาดเมตตาธรรม (ชาวโรงเรียนราษฎร์ส่วนกลาง 2523 : จดหมายถึงบรรณาธิการ) ไม่เอาใจใส่ปล่อยปละละเลยให้โรงเรียนเอกชนฝ่าฝืนกฎหมาย (ผดุง กรุงเทพมหานคร 2525 : 8)

เมื่อพิจารณาจากข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าว พอจะสรุปปัญหาสำคัญเป็น 2 ประเด็นคือ ปัญหาประเด็นที่ 1 มาตรการในการบริหาร ได้แก่ นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติในการควบคุมและส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนยังไม่เหมาะสม

ปัญหาประเด็นที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อาจจะขาดสมรรถภาพและเทคนิคในการบริหาร ทำให้ผลงานขาดคุณภาพและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ปัญหาในประเด็นที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับผู้บริหาร น่าจะได้รับความสนใจนำมาวิเคราะห์วิจัยอย่างมาก ซึ่งหากผู้บริหารมีสมรรถภาพและมีคุณภาพดี ย่อมจะสามารถปรับปรุงมาตรการในการบริหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน กำหนดนโยบายของหน่วยงาน จัดองค์การ จัดการและควบคุมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ

ในการศึกษาสมรรถภาพในการทำงานของผู้นำหรือผู้บริหารนั้น ได้มีการศึกษาลักษณะพิเศษเฉพาะตัวควบคู่ไปกับพฤติกรรมและลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหาร (Stogdill. 1948 : 35-71, Ghiselli. 1963 : 631 - 641, เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2521 : 32 - 75) ความสนใจในการศึกษาด้านนี้จะมีมากกว่าการศึกษาลักษณะทางกาย เพราะบุคลิกภาพมีอิทธิพลครอบคลุมพฤติกรรมของมนุษย์ และมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารอย่างมาก (พีรพล ไตรทศาวีทย์ 2521 : 82 - 89 ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2523 : 42)

สมปราชญ์ จอมเทศ (สมปราชญ์ จอมเทศ 2516 : 42, 133) ได้แบ่งบุคลิกภาพของผู้บริหาร และของคนที่ในองค์การไว้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ควบกันคือ

ประเภทที่ 1 เป็นบุคลิกภาพของคนที่มาจากรอบครัวที่มีการอบรมสั่งสอนอย่างเคร่งครัด เมื่อเข้ามาทำงานในองค์กรแล้ว มักจะอยู่ในระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้าโดยไม่คัดค้าน บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้มักจะขาดความคิดริเริ่ม ไม่ชอบให้มีการเปลี่ยนแปลง นับเป็นผลเสียต่อองค์กรที่ต้องการ คนมีความคิดริเริ่มเพื่อจะปรับปรุงองค์กรให้ทันสมัยเสมอ

ประเภทที่ 2 เป็นบุคลิกภาพของคนที่มาจากรอบครัวที่มีการอบรมสั่งสอนเข้มงวดในบางเรื่อง แต่ไม่เข้มงวดในเรื่องความคิด ได้รับการปลูกฝังให้มีลักษณะนิสัยเป็นประชาธิปไตย เมื่อเข้ามาทำงานในองค์กร มักจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ชอบการเปลี่ยนแปลง มีความเชื่อมั่นในตนเอง นับว่าเป็นบุคลิกภาพที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นอย่างดี

ในทัศนะของ โนลท์ (Noit. 1966 : 13) เห็นว่า ผู้บริหารที่มีผลงานเด่นและมีความสามารถสูงจะต้องเป็นนักประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มงคล ศรีไพรวรรณ (มงคล ศรีไพรวรรณ 2515 : 229) ที่เสนอว่า การบริหารงานที่จะให้ไค้ผลนั้น จะต้องนำเอาวิธีการประชาธิปไตยมาใช้ และผู้บริหารทุกระดับจะต้องเป็นนักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การที่ผู้บริหารจะเป็นนักประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด และสามารถนำวิธีการประชาธิปไตยไปใช้ไค้หรือไม่ั้น เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2521 : 116 - 117) กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้บริหารเป็นสำคัญ ถ้าผู้บริหารมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ยอมรับนับถืออย่างจริงจังในความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา เชื่อในประสิทธิภาพความคิดของกลุ่ม และการทำงานเป็นหมู่คณะ จะมิผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูง บุญทัน คอกไชสง (บุญทัน คอกไชสง 2520 : 45 - 50) ก็ยืนยันว่า ผู้บริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถบริหารงานให้สำเร็จไค้ดี ต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

ตามแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าการเป็นผู้นำนั้นบุคลิกภาพส่วนตัวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานอย่างมาก ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยจะมีประสิทธิภาพในการบริหารสูงกว่าผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น

ลักษณะการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่มีต่อโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการนิเทศและประสานงาน ซึ่งต้องอาศัยบุคลิกภาพประชาธิปไตยอย่างมาก เนื่องจากผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ และมาตรฐานชีวิตในระดับสูงหรือค่อนข้างสูง ดังนั้นผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

จากผลการวิจัยและความเห็นสนับสนุนของนักพฤกษศาสตร์และนักวิชาการ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน เสนอต่อผู้บริหารระดับสูงพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกผู้บริหาร และพัฒนาผู้บริหารทุกระดับ ให้มีบุคลิกภาพเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น อันจะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและเป็นผลดีต่อการศึกษาของชาติในที่สุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนว่าเป็นประชาธิปไตยเพียงใด และมีลักษณะด้านใดเด่นด้านใดค้อย
2. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารที่มีความแตกต่างในเรื่องเพศ คุณวุฒิ วิทยุฒิ และประสบการณ์ในการบริหารจะมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยต่างกันหรือไม่

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหรือปลูกฝังบุคลิกภาพของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น และยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาเตรียมและคัดเลือกผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษากับผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีเลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการช่วยฯ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก หัวหน้าสาย หรือหัวหน้างาน ซึ่งมีจำนวน 66 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.2 คุณวุฒิ

2.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.1.2.2 ปริญญาตรี

2.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.3 วิทยุฉิ

2.1.3.1 วิทยุฉิน้อยได้แก่ อายุต่ำกว่า 45 ปี

2.1.3.2 วิทยุฉิมากได้แก่ อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป

2.1.4 ประสบการณ์ในการบริหาร

2.1.4.1 ต่ำกว่า 5 ปี

2.1.4.2 5 - 10 ปี

2.1.4.3 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ บุคลิกภาพประชาธิปไตย 8 ด้าน

ได้แก่

2.2.1 ความรับผิดชอบ

2.2.2 ความมีใจกว้าง

2.2.3 การคำนึงถึงผู้อื่น

- 2.2.4 ความมีสามัคคีธรรม
- 2.2.5 ความมีเอกัคคิ์แห่งตน
- 2.2.6 ความศึกริเริ่มสร้างสรรค
- 2.2.7 การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
- 2.2.8 ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่มีอยู่ภายในคนแต่ละคนที่แสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่มีความคงเส้นคงวาพอสมควร พอที่จะเรียกได้ว่าเป็นแบบแผน อาจแสดงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ หลายรูป เช่น ในรูปของการกระทำหรือทัศนคติ ความเชื่อ ความต้องการ กำนัยม ความสนใจ ตลอดถึงลักษณะทางอารมณ์และสติปัญญา

2. บุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึง บุคลิกภาพของคนแบบหนึ่งซึ่งประกอบด้วยลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย ลักษณะนิสัยที่เรียกว่าบุคลิกภาพประชาธิปไตย ประกอบด้วยความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม ความมีเอกัคคิ์แห่งตน ความศึกริเริ่มสร้างสรรค การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

2.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความไว้วางใจ มีความผูกพันกับงาน มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ทั้งยังมีความพากเพียรพยายามในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

2.2 ความมีใจกว้าง หมายถึง ความพร้อมที่จะรับความคิดใหม่ การรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ การอดทนต่อความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน การอภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น การยอมรับความเปลี่ยนแปลง การใช้เหตุผลและความจริงในการแก้ปัญหา การเสียสละ การรู้แพ้รู้ชนะ

2.3 การคำนึงถึงผู้อื่น หมายถึง ความสนใจในปัญหาและความต้องการของผู้อื่น การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การมีน้ำใจที่ติดต่อเพื่อนมนุษย์ การไม่เห็นแก่ตัว ไม่มุ่งทำลายผู้อื่น การเคารพในสิทธิของผู้อื่น การมีจิตใญ่ศิธรรม

2.4 ความมีส่วนร่วมในกิจกรรม หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การช่วยเหลืองานกลุ่ม การร่วมพลังทางปัญญาและความคิด พร้อมทั้งจะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ

2.5 ความมีเอกลักษณ์แห่งตน หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การมีความคิดอิสระ กล้ารับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดวิถีชีวิตของตนเอง การมีวินัยในตนเอง

2.6 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้ความคิดและทฤษฎีใหม่ในการแก้ปัญหา มีความริเริ่มในกิจกรรมต่าง ๆ สนใจในความคิดและผลงานของผู้อื่น ประเมินผลงานของตนเองและของผู้อื่นเสมอ

2.7 การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย หมายถึง เคารพในกฎของการอยู่ร่วมกัน การปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ การใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ การใช้ทักษะในขบวนการประชาธิปไตยในการแก้ปัญหา

2.8 ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองและการปกครอง หมายถึง การกิดความชาวสารบ้านเมือง สนทนาปัญหาบ้านเมืองกับผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การปกครอง ความสนใจที่จะรวมกลุ่มในสังคม การรักษาดุลประโยชน์ในทางการเมืองการปกครอง การเสนอแนะการบริหารต่อหน่วยงาน

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ ส่งเสริม บริหาร และประสานงานแก่อสถานศึกษาเอกชน

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก หัวหน้าสาย หรือหัวหน้างานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

5. คุณวุฒิ หมายถึง ผลสำเร็จที่ได้รับการรับรองจากการศึกษาเล่าเรียนในสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ
6. วิทยุฒิ หมายถึง อายุจริงตามปฏิทิน

สัมพันธภาพของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิส่งกับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำ มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีวิทยุฒิมากับผู้บริหารที่มีวิทยุฒิน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมาก กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

รวมรวม 43

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาชนไทยนี้ ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ 2522 : บทอารัมภบท) และสุกิจ เจริญรัตน์ (สุกิจ เจริญรัตน์ 2524 : 24) กล่าวว่าเป็นการนำเอาความรู้ทางรัฐศาสตร์และจิตวิทยาามาผสมผสานกันเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายพฤติกรรมของบุคคล ทั้งนี้ก่อนที่จะกล่าวถึงบุคลิกภาพประชาชนไทย ขอเสนอเรื่องบุคลิกภาพและวิถีชีวิตแบบประชาชนไทยดังนี้

บุคลิกภาพ

นักจิตวิทยา นักการศึกษาและนักวิชาการได้อธิบายความหมายหรือนิยามของ "บุคลิกภาพ" ในแง่ของจิตวิทยาไว้มาก แต่ที่สำคัญและน่าสนใจมี

นอลล์ (Noll. 1957 : 277) ให้นิยามว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลที่ทำให้บุคคลอื่นวัดได้ว่าเขาเป็นอย่างไร ซึ่งหมายถึงผลรวมของนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความสนใจ และปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงต่อสิ่งแวดล้อม

ไอเซนค (Eysenck. 1970 : 253) พิจารณาบุคลิกภาพใน 2 มิติ (Dimension) คือมิติแรก หมายถึงการแสดงตัวและเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมหรือไม่ร่วมมือ (participation- withdrawn) การเข้าสังคมหรือแยกตัว (socialable - isolated) การเข้าใกล้หรือหลีกเลี่ยง (approach - withdrawn) การกระตือรือร้นหรือเฉื่อยชา (active - inactive) มิติที่สองคือ ลักษณะด้านอารมณ์ ได้แก่การเป็นคนแข็งแรงแทนหรืออ่อนแอ มั่นคงหรือไม่มั่นคง เช่น ความวิตกกังวลต่าง ๆ เป็นต้น

สมปราณี จอมเทศ (สมปราณี จอมเทศ 2516 : 132) อธิบายว่า บุคลิกภาพ เป็นนามธรรม แฝงอยู่ใต้พฤติกรรมของแต่ละคน ซึ่งเป็นผลมาจากแรงขับ ซึ่งรวมกันเป็นระบบ อยู่ภายใน และคุณลักษณะเฉพาะตัว การพัฒนาของมนุษย์ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของชีวิต จะมีส่วนสำคัญ ถึงต่อการสร้างเสริมบุคลิกภาพของคน

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ 2520 : 77 - 81) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพ เกิดจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงของชีวิตได้มากอนข้างยากและเสียไปค่อนข้างยาก ไม่เหมือนกับความเชื่อและค่านิยม ซึ่งเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า บุคลิกภาพได้รับการแบ่ง ไว้เป็นแบบ (Trait) กล่าวคือ พฤติกรรมใด ๆ ก็ตามหลาย ๆ พฤติกรรม ที่อาจจะรวมเป็น พวกเดียวกันได้ แนวพฤติกรรมนั้นจะเป็นบุคลิกภาพแบบหนึ่ง ๆ ของคน

ประสาร ทิพย์ธารา (ประสาร ทิพย์ธารา 2521 : 181 - 184) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ได้มาจากพันธุกรรม + สิ่งที่ได้มาจากสิ่งแวดล้อม + สิ่งที่มีอิทธิพลแสดงตอบสนองออกมา บุคลิกภาพเกิดจากพันธุกรรม ความเจริญตามธรรมชาติ การฝึกฝนขณะที่ยังเป็นเด็กเล็ก และการ เรียนรู้ทางสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่าพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาร์มันี (กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาร์มันี 2521 : 196) อธิบายว่า ผลของพันธุกรรมถือได้ว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้นในการกำหนด ทัศนคติ และขอบเขตของการพัฒนาบุคลิกภาพของคน ให้มีลักษณะแตกต่างกันไป ส่วนอิทธิพล สิ่งแวดล้อมหรือการเรียนรู้ทางสังคม มีบทบาทเสริมสร้างบุคลิกภาพในระยะต่อมา

จากความหมายและคำอธิบายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือ ลักษณะส่วนรวมทั้ง หมกเฉพาะตัวของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ อุปนิสัย พฤติกรรม ลักษณะทางอารมณ์และสังคม ที่แสดงออกให้เห็นได้ตามความรู้สึกนึกคิด และความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพ สามารถพัฒนาได้ มีความเป็นระเบียบคงเส้นคงวาพอสมควร สามารถที่จะวัดได้หรืออธิบายได้ การได้มาซึ่งบุคลิกภาพนั้น นักจิตวิทยาส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าได้มาจากอิทธิพลสำคัญสอง ประการคือ อิทธิพลพันธุกรรม (Heredity) กับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมหรือการเรียนรู้ทาง สังคม (Socialization)

บุคลิกภาพมีความสำคัญและสัมพันธ์กับบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารเป็นอย่างมาก เกทเซลส์ (Getzels) (อ้างอิงมาจาก Griffiths. 1959 : 82) ได้วิจัยพบว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับบุคคลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทต่าง ๆ ของสถาบันที่กำหนดกับบุคลิกภาพของผู้แสดงบทบาท ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

พฤติกรรมที่เกิดขึ้น = บทบาทที่สถาบันกำหนด \neq บุคลิกภาพของผู้แสดงบทบาท

การวิจัยของปราโมทย์ เกษมพร (ปราโมทย์ เกษมพร 2522 : 71) ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคของไทย เขาสรุปว่า ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพในด้านการมีอำนาจอิทธิพล ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์และการเข้าสังคมแล้ว จะมีพฤติกรรมทางการบริหารในด้านมุ่งงาน และด้านมุ่งสัมพันธ์สูงด้วย ซึ่งแสดงว่า ผู้บริหารที่มีลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้านแล้ว จะเป็นนักบริหารที่ดีด้วย

วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

คำว่า "ประชาธิปไตย" ได้มีนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิอธิบายและให้ความหมายไว้มาก ในที่นี้จะกล่าวถึง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้เท่านั้น

มีเรียม (Meriam. 1939 : 44) ให้ความหมายว่า ประชาธิปไตยเป็นแนวความคิด และการปฏิบัติที่มุ่งไปสู่ความผาสุกร่วมกันของประชาชน โดยมีเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนเป็น เครื่องนำทาง

โรดีและคนอื่น ๆ (Rodee and Christal. 1967 : 85) อธิบายว่า ประชาธิปไตย หมายถึง ปรัชญาของสังคมมนุษย์ หรือวิถีชีวิตที่ยึดถืออุดมคติและหลักการบางประการที่กำหนด แบบแผนแห่งพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมในกิจการทางการเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม

พาโดเวอร์ (Padover. 1963 : 4 - 5) กล่าวว่าอาจจำแนกประชาธิปไตยออกได้ เป็น 2 ระบบ คือประชาธิปไตยในระบบการเมืองการปกครอง และประชาธิปไตยในระบบการดำเนินวิถีชีวิต หรือระบบบุคลิกภาพของคนในสังคม

เคสเซล (Kessel. 1970 : 3 - 4) เสนอว่า ตามโครงสร้างและเนื้อหาของประชาธิปไตยแล้วอาจแยกพิจารณาประชาธิปไตยได้เป็น 2 ระดับ คือ ประชาธิปไตยระดับมหภาค ได้แก่ประชาธิปไตยในระบบการเมืองการปกครอง รูปแบบของรัฐบาลและรัฐสภา การจัดตั้งองค์การทางการเมือง กฎหมายที่ใช้ในการปกครองประเทศ และประชาธิปไตยในระดับจุลภาค ได้แก่ประชาธิปไตยในระบบพฤติกรรมหรือการประพฤติปฏิบัติของบุคคล และความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งทั้งสองระดับนี้มีลักษณะที่เกี่ยวพันและเชื่อมอานวยต่อกันอย่างใกล้ชิด

กรมล ท่องธรรมชาติ (กรมล ท่องธรรมชาติ 2513 : 76) แบ่งประชาธิปไตยออกเป็น 3 ฐานะคือ

1. ประชาธิปไตยในฐานะอุดมการณ์ เป็นความเชื่อถือ ความยึดมั่นของบุคคล ประกอบด้วยหลักการคือ ความเสมอภาคของบุคคลทั้งค่านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเสรีภาพที่ทุกคนสามารถทำการต่าง ๆ ได้ตามความสมัครใจราวเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น

2. ประชาธิปไตยในฐานะเป็นระบอบการเมืองการปกครอง ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนรวมอย่างเสมอภาค

3. ประชาธิปไตยในฐานะเป็นวิถีชีวิต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต การประพฤติปฏิบัติของคนในสังคม โรดีและคริสตัล (Rodee and Christal. 1967 : 5) มีความเห็นว่า ประชาธิปไตยในฐานะเป็นวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม ก่อให้เกิดบุคลิกภาพประชาธิปไตย กล่าวคือ มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ ไม่อคติต่อผู้มีความคิดเห็นแตกต่างจากตน มองโลกในแง่ดี มีศรัทธาและความหวังต่อชีวิต ไม่ยอมอยู่ใต้อิทธิพลของผู้อื่น เคารพในกฎเกณฑ์ของสังคม และสนใจในกิจกรรมของสังคม

การที่ระบอบประชาธิปไตยจะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น สุขุม นวลสกุล และคนอื่น ๆ (สุขุม นวลสกุล และคนอื่น ๆ 2521 : 16) กล่าวว่า ประชาธิปไตยทั้งในฐานะอุดมการณ์ รูปแบบการเมืองการปกครอง และวิถีชีวิต จะต้องมีความสัมพันธ์และดำเนินไปพร้อมกัน มีความ

เกี่ยวข้องและเป็นปัจจัยต่อกัน เพราะความเป็นประชาธิปไตยมิได้ขึ้นอยู่กับการปกครองแต่เพียงอย่างเดียว บุคคลในสังคมจะต้องมีวิถีชีวิตเป็นประชาธิปไตยด้วย ความเห็นนี้สอดคล้องกับ วิสุทธิ์ โปธิ์แทน (วิสุทธิ์ โปธิ์แทน 2524 : 53 - 54) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของประชาธิปไตยคือ อุดมการณ์รูปแบบการปกครอง และวิถีชีวิต ต้องมีอยู่เสมอ มีความสอดคล้องและต้องเกื้อกูลกัน กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่หรือทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะผู้ปกครองหรือผู้บริหารประเทศ (Governing elite) จะต้องมีคตินิยมหรืออุดมการณ์อันเป็นหลักเกณฑ์ของประชาธิปไตย ประการที่สอง จะต้องสร้างและพัฒนารัฐบาล รวมทั้งกลไกของรัฐบาลให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย และประการที่สาม คนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดจะต้องดำเนินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และวิสุทธิ์ โปธิ์แทน (วิสุทธิ์ โปธิ์แทน 2524 : 61) ยังได้กล่าวอีกว่า การศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย ก็คือการศึกษาบุคลิกภาพประชาธิปไตยนั่นเอง

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ (ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ 2524 : 12) ได้เน้นถึงความสำคัญของระบบบุคลิกภาพหรือวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยว่า ถ้าไม่เริ่มประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของคนในสังคมแล้ว เราก็ไม่อาจที่จะสร้างประชาธิปไตยสำหรับประเทศชาติได้ ถ้าวิถีชีวิตดำเนินไปตามคตินิยมแห่งประชาธิปไตย ระบบการปกครองของประเทศก็ย่อมใกล้เคียงกับอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากขึ้น เพราะวิถีชีวิตหรือระบบบุคลิกภาพของประชาชนเป็นภาพสะท้อนให้เห็นระบบการปกครองของประเทศ (กระมล ทองธรรมชาติ 2520 : 177) ดังที่วงการเมืองอังกฤษมักจะกล่าวกันเสมอว่า "ประชาชนแคไหนรัฐบาลก็แค่นั้น" (A people deserved its government) (อุทัย นีรัญโท 2515 : 160)

การดำเนินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยนั้น อีเบนสไตน์ (Ebenstein. 1973 : 142 - 152) มีแนวความคิดว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมจะต้องประพฤติปฏิบัติดังนี้

1. จะต้องดำเนินวิถีชีวิตอย่างมีเหตุผล (Rational Empericism) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับส่วนรวม และจะต้องเป็นเหตุผลที่รองรับด้วยความจริง ซึ่งสอดคล้องกับจริยธรรมอันดี

2. มีความเคารพซึ่งกันและกันอย่างเสมอภาค (Mutual Respect)
 ซึ่งหมายถึงการเคารพในความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพต่างกันทางการเมือง ทาง
 เศรษฐกิจ และทางสังคมก็ตาม นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมความสามัคคีซึ่งกันและกัน

3. กระทำการตัดสินใจจากการอภิปรายร่วมกัน รู้จักใช้วิธีการประนีประนอมประกอบ
 กับมีความอดกลั้น ในความคิดที่แตกต่างกัน (Consent by discussion compromise
 and tolerance)

4. มีเสรีภาพในการดำเนินวิถีชีวิตภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ควบคู่ไปที่ไม่ทำความ
 เดือดร้อนแก่ผู้อื่น รัฐย่อมไม่อาจเข้าแทรกแซงกิจการของเอกชน

พรรค สิ้นสวัสดิ์ (พรรค สิ้นสวัสดิ์ 2520 : 119 - 122) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัย
 ที่เอื้ออำนวยต่อวิถีชีวิตประชาธิปไตยว่า จะต้องเป็นผู้มีความเชื่อว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะ
 ตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของ
 ตนเอง รู้จักและเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนในสังคม เชื่อมั่นว่ามีประสิทธิภาพในทางการเมือง
 มีความสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ค่านิยมคือ
 เสรีภาพว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเป็นมนุษย์ รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เคารพกฎเกณฑ์ของ
 สังคม รู้จักการประนีประนอม และรู้แพ้รู้ชนะ

สุภาพ ปริญญาเสวี และคนอื่น ๆ (สุภาพ ปริญญาเสวี และคนอื่น ๆ 2521 : 102)
 สรุปความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของการมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เป็นการดำเนินชีวิตของ
 การอยู่ร่วมกัน บุคคลในสังคมจะต้องไม่มีบุคลิกภาพที่เป็นแบบเผด็จการทั้งในพฤติกรรมและความคิด
 คือไม่เป็นผู้นิยมการใช้อำนาจ ในการแก้ไขปัญหาใด ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
 จะสอดคล้องเป็นอย่างดีกับบุคคลที่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย

จากแนวความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่าประชาธิปไตยมีหลักการ
 วิธีการ และความมุ่งหมาย ผูกพันอยู่กับการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม ประชาธิปไตยเป็นทั้ง
 อุดมการณ์ รูปแบบการปกครอง และวิถีชีวิต ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามนี้ มีความสัมพันธ์กันอย่าง

ใกล้ชีวิต นอกจากนั้นนักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ระบบประชาธิปไตยจะประสบผลสำเร็จ
ได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดคือ ระบบบุคลิกภาพหรือวิถีชีวิตประชาธิปไตย เพราะถ้าสังคมโค
ประชาชนส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพเป็นประชาธิปไตย สังคมนั้นก็จะเป็ประชาธิปไตย
ไปด้วย

บุคลิกภาพประชาธิปไตย

คำว่า "บุคลิกภาพประชาธิปไตย" มีผู้อธิบายและให้นิยามไว้ ดังนี้

ลาสเวลล์ (Lasswell. 1951 : 495) อธิบายว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตย
หมายถึง ลักษณะที่บุคคลมีความเชื่อในศักดิ์ศรีและเสรีภาพของบุคคลมีทัศนคติในทางที่เป็นมิตรกับ
ผู้อื่น มีความไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิต

อีเบนสไตน์ (Ebenstein. 1962 : 144 - 149) ให้นิยามว่า บุคลิกภาพ
ประชาธิปไตยคือ ลักษณะของบุคคลที่สามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง
มีความรับผิดชอบตักสินใจด้วยตนเอง ไม่ตำหนิผู้อื่นเมื่อเขาก็คตัดสินใจผิดพลาด ชอบทำงานเป็นกลุ่ม
ร่วมกับผู้อื่น มีทัศนคติต่อสตรีว่ามีสภาพเท่าเทียมกับผู้ชาย รักเพื่อนมนุษย์ ยอมรับความแตกต่าง
ไปจากตน เช่น ความแตกต่างด้านเชื้อชาติ นัว ฐานะทางสังคม หรือความคิดเห็น พร้อมทั้ง
จะร่วมมือแบ่งปันสิ่งต่าง ๆ กับผู้อื่นสามารถระบายความก้าวร้าวอันเป็นผลมาจากความคับข้องใจไป
ในทางวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

อัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond and Verba. 1963 : 261 - 262) กล่าวว่า
ลักษณะพฤติกรรมของคนที่มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยนั้น จะต้องเป็นผู้เชื่อมั่นในตนเองในการควบคุม
การดำเนินงานของรัฐให้เป็นไปตามแนวความคิดของตน กล้าแสดงออกในการมีส่วนร่วมในสังคม
มีความโอบอ้อมอารี และมีความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย ไว้วางใจเชื่อถือบุคคลในสังคม

คาร์ลีน (Karlin. 1967 : 464 - 473) ให้ความสำคัญกับความว่าบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตยคือ กรอบของจิตใจของนักประชาธิปไตย (The frame of mind of
Democrats) ซึ่งยอมรับว่าสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลง และเชื่อว่าบุคคลเป็นหน่วยหนึ่งของ

การเปลี่ยนแปลงนั้น มีทัศนคติของผู้มีอำนาจว่า อำนาจที่มีอยู่นั้นจะไม่มีเสถียรภาพตลอดไป และมีความเชื่อมั่นในเหตุและผล

คัทล (Dahl. 1970 : 120) ได้นิยามบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยพิจารณาถึงพฤติกรรมของบุคคล 5 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. พิจารณาถึงตัวเอง ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย เชื่อในคุณค่าและเกียรติภูมิของตนเอง
2. พิจารณาถึงผู้อื่น ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย เชื่อในคุณค่าและเกียรติภูมิของผู้อื่น
3. พิจารณาถึงผู้มีอำนาจ ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย เชื่อในความเป็นตัวของตัวเองของบุคคล พยายามทำตัวออกจากผู้มีอำนาจ ไม่มุ่งที่จะครอบงำใคร หรือยอมตัวให้ใครครอบงำ
4. พิจารณาถึงชุมชน ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย จะมีความเปิดเผยยอมรับความแตกต่างในชุมชน เคารพที่จะมีการประนีประนอมและพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง
5. พิจารณาถึงค่านิยม ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ไม่ผูกพันอยู่กับความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว มีความโอบเอื้อที่จะแบ่งปัน (Share) ทุกข์สุขกับคนในสังคมมากกว่าที่จะขู่เข็ญ หรือผูกขาดในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในความเห็นของ สนิท สัมภกรการ (สนิท สัมภกรการ 2517 : 29 - 36) บุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะ

1. เป็นผู้มีความคิดอันกว้างขวาง มีจิตใจเปิดเผย (Opened mind) ยอมรับฟังความคิดเห็นและทัศนะที่แตกต่างจากตนเองเสมอ
2. เป็นผู้มีจิตใจเป็นนักกีฬา (Sporting spirit) รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถ่อม
3. เป็นนักสู้ที่จะยืนหยัดเพื่ออุดมการณ์ประชาธิปไตยคือ ยืนหยัดโดยไม่ย่ำยีสิทธิมนุษยชน ไม่ยอมลดทอนลงเป็นทาสผู้อื่น การยืนหยัดของนักประชาธิปไตยที่แท้จริง ไม่ได้หมายความว่า จะต้องใช้กำลังหรืออาวุธเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในทางการเมือง แต่ใช้การรวมกลุ่ม

หรือใช้มติกกลุ่มเป็นเครื่องมือในการต่อสู้ และการรวมกลุ่มดังกล่าวขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ทางการเมือง มีใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนตัวของบุคคล

4. เป็นผู้มีความขยันขันแข็งทั้งในการทำงานและการใช้สิทธิในทางการเมือง ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง ภาวะความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของสังคม อันจะเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิทางการเมืองของตน

5. เป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ คือละเอียดต่อการกระทำชั่วทั้งปวง

อัจฉรา เปรมเป็รื่องเวส (อัจฉรา เปรมเป็รื่องเวส 2517 : 37) สรุปไว้ว่า ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ต้องเป็นผู้ที่มีวินัย มีความรับผิดชอบ และความมั่นใจในตนเองสูง เน้นประสิทธิภาพในการทำงาน มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับความคิดเห็นที่ต่างไปจากตนเองได้ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวางแผนสำหรับอนาคต เชื่อในหลักของเหตุผลและแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีวิทยาศาสตร์

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (ชัยอนันต์ สมุทวณิช 2523 : 24) กล่าวว่า ผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยนั้นได้แก่ บุคคลซึ่ง

1. มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ไม่นิยมการยอมตามความคิดเห็นของผู้อื่น เว้นเสียแต่จะถูกชักจูงให้คล้อยตามโดยเหตุผลที่ควรเชื่อถือ
2. เป็นคนที่ปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย
3. มีความรับผิดชอบ ผูกพันในสิ่งที่เขาได้ตัดสินใจกระทำลงไป
4. ไม่มีอคติต่อผู้ที่มีความแตกต่างจากตน เช่น ศาสนาอื่น เชื้อชาติอื่น
5. คิดถึงบุคคลอื่นในฐานะที่คน ๆ นั้นเป็นตัวของเขาเอง ไม่ใช่ไปจับประเภทให้เขา เช่น ไม่เรียกเขาว่า "หัวรุนแรง" หรือ "พวกฝ่ายซ้าย" โดยไม่มีเหตุผล
6. มองโลกในแง่ดีอยู่เสมอ มีศรัทธาและความหวังต่อชีวิต
7. ไม่ยอมกันหัวให้กับผู้ยิ่งใหญ่ต่าง ๆ แม้ว่าจะยอมรับอำนาจ แต่อำนาจนั้นต้องมีเหตุผลหรือมีความชอบธรรม

สุขุม นวลสกุล และคนอื่น ๆ (สุขุม นวลสกุล และคนอื่น ๆ 2523 : 23-24) ได้กล่าวถึง ลักษณะนิสัยของผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยว่า

1. เป็นผู้ที่เคารพในเหตุผลมากกว่าบุคคล
2. เป็นผู้ที่รู้จักและยอมรับการประนีประนอม
3. เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง
4. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยรวม

สำหรับความเห็นของผู้วิจัยนั้น เพื่อประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตยสำหรับการวิจัย ขอสรุปความหมายของบุคลิกภาพประชาธิปไตย ตามแนวความคิดของ ธงชัย ลักคนสุวรรณ์ (ธงชัย ลักคนสุวรรณ์ 2517 : 10 - 13) ซึ่งได้วิเคราะห์องค์ประกอบของบุคลิกภาพประชาธิปไตย โดยใช้ทฤษฎีการจัดบุคลิกภาพของ ไอแซกซ์ (Eysenck) และทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด (Guilford) เป็นกรอบความคิดว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตย หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ (Responsibility)
2. ความมีใจกว้าง (Opened mind)
3. การคำนึงถึงผู้อื่น (Concern for others)
4. ความมีส่วนร่วม (Cooperative participation)
5. ความมีเอกศักดิ์แห่งตน (Self - dignity)
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativeness)
7. การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย (Democratic Citizenship)
8. ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

(Participant Citizenship)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าและวิจัย เรื่องพฤติกรรมที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตยไว้มาก ซึ่งผลการวิจัยที่น่าสนใจ มีดังนี้

สาย ภาณุรัตน์ (สาย ภาณุรัตน์ 2512 : 60 - 63) ได้วิจัยเกี่ยวกับทัศนคติแบบประชาธิปไตยของครูโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ตัวแปรในการศึกษาคือ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุมากมีทัศนคติไม่แตกต่างจากครูที่มีอายุน้อยมากนัก ครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปมีทัศนคติ ความคิดเห็นแตกต่าง และมีลักษณะก้าวหน้ามากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ครูชายและครูหญิง มีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลต่อการทำให้ครูมีทัศนคติแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันแต่อย่างใด

จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้นำหรือผู้บริหารซึ่ง สโตกคิลล์ (Stogdill. 1974 : 74 - 75) ได้ศึกษาวิจัยในปี ค.ศ. 1948 และ 1970 สรุปว่าลักษณะผู้นำหรือผู้บริหารที่ดีต้อง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพในลักษณะที่ต้นตัวยูเสมอ มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจริยธรรม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ดิ๊กสัน (Dixon. 1975 : 187) ได้วิจัยบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านิยมมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยวัดความเที่ยงตรงจากทัศนคติประชาธิปไตยหลายทัศนคติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในการที่จะให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ได้ ผลที่นั้น ต้องมีการเตรียมประชาชนให้พร้อมทั้งในด้านทัศนคติและปฏิบัติ นั่นคือต้องให้ประชาชนมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย

ใน พ.ศ. 2516 บัญญา ปุຍเป็ย (บัญญัติ ปุຍเป็ย 2518 : 63 - 70) ได้ศึกษามุขบุคลิกภาพประชาธิปไตยของอาจารย์วิทยาลัยครูโดยส่วนรวม ความแตกต่างในเรื่องเพศ คุณวุฒิ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน จะมีผลทำให้บุคลิกภาพประชาธิปไตย

แตกต่างกันเพียงใด การวิจัยครั้งนี้ใช้ตัวอย่างศึกษา จำนวน 315 คน โดยสุ่มตัวอย่างจาก อาจารย์ซึ่งสอนอยู่ในวิทยาลัยครู 4 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ 8 ด้าน การวิจัยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูโดยส่วนรวมมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยระดับปานกลาง กลุ่มอาจารย์ซึ่งมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยสูง จะมีบุคลิกภาพเด่นในด้าน ความมีเอกลักษณ์แห่งตน ความมีใจกว้าง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง และบุคลิกภาพค้อยใจด้านสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีในสังคม ความรับผิดชอบ และการคำนึงถึงผู้อื่นตามลำดับ ส่วนกลุ่มอาจารย์ซึ่งมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยต่ำนั้น จะไม่มีบุคลิกภาพเด่นใจเด่นหรือค้อยเป็นพิเศษ บุคลิกภาพจะต่ำทุกด้าน อาจารย์ชายและหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน อาจารย์ที่มีคุณวุฒิสูงจะมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกับอาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่ำ ความแตกต่างในเรื่องอายุและประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลทำให้อาจารย์มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันแต่อย่างใด

จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับอุดมการณ์และบุคลิกภาพประชาธิปไตยของอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูในส่วนกลางซึ่ง ปรีชา ชาคีมาลากร (ปรีชา ชาคีมาลากร 2520 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูในส่วนกลางมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน มีอุดมการณ์ประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษามีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านการมีอุดมการณ์ประชาธิปไตย สถานภาพทางเพศมีความสัมพันธ์กับการมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์และนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาวินิจฉัยทัศนคติแบบประชาธิปไตยของผู้บริหาร ระดับหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนกของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง และกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย ซึ่ง มุจรส ใหญ่ขยัน (มุจรส ใหญ่ขยัน 2520 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยพบว่า ผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนกดังกล่าวมีทัศนคติและมีจิตใจแบบประชาธิปไตย และในขณะที่เดียวกันก็มีทัศนคติแบบอำนาจนิยมอยู่ด้วย หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนกที่มีหน้าที่ออกไปปฏิบัติราชการในท้องถิ่นมีทัศนคติแบบประชาธิปไตยแตกต่างกับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำอยู่ในสำนักงาน

ในปี พ.ศ. 2525 บุณรัตน์ วงศ์ใหญ่ (บุณรัตน์ วงศ์ใหญ่ 2525 : บทคัดย่อ)
ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 8 ส่วนใหญ่มีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
อยู่ในระดับสูง ความแตกต่างในด้านการศึกษา ประสบการณ์ และอายุ ไม่มีผลทำให้ศึกษานิเทศก์
อำเภอมีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันแต่อย่างใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 66 คน สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ตำแหน่งผู้บริหาร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ชาย	หญิง	
1	เลขาธิการ	1	-	1
2	รองเลขาธิการ	1	-	1
3	ผู้อำนวยการกอง	5	-	5
4	หัวหน้าฝ่าย	7	2	9
5	หัวหน้าแผนก หัวหน้าสาย หรือหัวหน้างาน	23	27	50
	รวม	37	29	66

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัว เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตย
- จำนวน 47 ข้อ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 8 ด้านคือ
1. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความรับผิดชอบจำนวน 5 ข้อ
 2. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความมีใจกว้างจำนวน 8 ข้อ
 3. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านการคำนึงถึงผู้อื่นจำนวน 7 ข้อ
 4. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความมีสามัคคีธรรม จำนวน 4 ข้อ
 5. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความมีเอกลักษณ์แห่งตน จำนวน 7 ข้อ
 6. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ
 7. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย จำนวน 6 ข้อ
 8. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตย ด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง จำนวน 6 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3 คะแนน

ไม่เห็นค้าย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นค้ายอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ยกเว้นข้อ 1 9 22 25 และข้อ 29	จะให้คะแนนกลับกันคือ		
ไม่เห็นค้ายอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
ไม่เห็นค้าย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
เห็นค้าย	ให้	4	คะแนน
เห็นค้ายอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

วิธีสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีประชาธิปไตย อุดมการณ์ประชาธิปไตย ศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพประชาธิปไตยที่ผู้บริหารควรจะมี
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
3. สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดบุคลิกภาพประชาธิปไตยทั้ง 8 ด้าน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ปรึกษาคณะกรรมการควบคุมการเขียนปริญญาโท และผู้มีประสบการณ์และความรู้ในเรื่องนี้ ซึ่งได้แก่ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์ รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ดร.ปชาน สุวรรณมงคล ฝ่ายพัฒนาการเมืองและสังคม สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย นางภัทรา โรจนาลักษณ์ หัวหน้าฝ่ายวิจัย กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย นายสมเดช สิทธิพงษ์พิทยา นักวิจัย กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย นายสมบัติ วงศ์ศรีรัตน์ นักวิจัย กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย นางนายเจดีย์ว ยงนันท์หัวหน้า นักวิจัย กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย นางสาวพิศกุล เกตุประจักษ์รั นักวิชาการศึกษา ฝ่ายแผนงาน กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ นางสาวทวงพร ชินสมบูรณ์ นักวิชาการศึกษา กองควบคุมและติดตาม
 การปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ นางสาวพจนา
 วงศ์ตระกูล หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล ฝ่ายแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 กระทรวงศึกษาธิการ

5. ปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารทุกระดับ
 ของกรมอาชีวศึกษา จำนวน 28 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย ดังนี้

อธิบดี	จำนวน	1	คน
รองอธิบดี	จำนวน	2	คน
ผู้อำนวยการกอง	จำนวน	6	คน
หัวหน้าฝ่าย	จำนวน	8	คน
หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้างาน	จำนวน	11	คน

6. นำแบบสอบถามกลับคืนมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์เป็นรายข้อ
 ใช้เทคนิคร้อยละ 25 ของกาเรท (Garrett) และทดสอบอัตราส่วนวิกฤตด้วยค่า t (t -test)
 (วิเชียร เกตุสิงห์ 2522 : 139) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.045$) จำนวน
 ทั้งหมด 47 ข้อ คูภาคผนวก

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient
 Alpha) (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 265) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด .81
 คูภาคผนวก

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีส่งถึงตัวและรับกลับคืนตามวันนัดหมาย โดยแบบสอบถามกลับคืนมา 66 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารทั้ง 8 ด้าน และหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวมหมดทุกด้าน โดยการคำนวณหาค่ามัธมเลขคณิต (Arithmetic Mean) แล้วนำจำนวนข้อหาค่ามัธมเลขคณิต ค่าที่ได้เป็นค่าระดับคะแนนเฉลี่ย แล้วนำค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ที่ขังไว้ดังนี้ (Best. 1970 : 204 - 208)

- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยน้อยที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยมาก
- คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยมากที่สุด

2. ทดสอบค่า t - test แบบที่ตัวแปรมีลักษณะ Independent เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหาร เพศชาย และเพศหญิง และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีวิทยุณิมมาก และวิทยุณิมน้อย

3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2522 : 258/1) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

4. ใช้วิธีทดสอบของ Newman - Keuls (วิเชียร เกตุสิงห์ 2522 : 73)
เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละคู่ของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิ
ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนน
เฉลี่ยแต่ละคู่ของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี
5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ คุณวุฒิ วิทยุฒิ และประสบการณ์การบริหาร
- ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามตัวแปร เพศ คุณวุฒิ วิทยุฒิ และประสบการณ์การบริหาร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X	แทน	คะแนนดิบ
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบ
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
L	แทน	ระดับคะแนนเมื่อเทียบกับเกณฑ์
df	แทน	Degree of Freedom
t	แทน	อัตราส่วนวิกฤติใน t - distribution
F	แทน	อัตราส่วนวิกฤติใน F - distribution
q	แทน	q - statistic

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยรวม และจำแนกตามตัวแปร เพศ คุณวุฒิ วัยวุฒิ และประสบการณ์การบริหาร ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้คือ

ตาราง 2 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

บุคลิกภาพประชาธิปไตย จำแนกเป็นด้าน	N	\bar{X}	SD	L
1. ความรับผิดชอบ	66	18.8525	3.1937	3.7705
2. ความมีใจกว้าง	66	28.7760	3.7475	3.5970
3. การคำนึงถึงผู้อื่น	66	26.4089	2.7192	3.7727
4. ความมีสามัคคีธรรม	66	14.7096	1.9709	3.6774
5. ความมีเอกศักดิ์แห่งตน	66	25.3484	3.5947	3.6212
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	66	15.6016	2.4436	3.9004
7. การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	66	23.1360	4.1208	3.8560
8. ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	66	21.6060	5.4229	3.6010
บุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยรวม	66	174.4390	27.2133	3.7245

ข้อมูลในตาราง 2 แสดงค่าระดับคะแนนรวมเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของผู้บริหารสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน และค่าระดับคะแนนจำแนกเป็นรายด้าน เมื่อเปรียบเทียบค่าระดับ
คะแนนกับเกณฑ์ ปรากฏว่าผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
อยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณาค่าระดับคะแนนเป็นรายด้าน พบว่าบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหาร
อยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน โดยมีบุคลิกภาพด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากกว่าด้านอื่น ส่วนบุคลิกภาพ
ด้านความมีใจกว้างมีน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เล็กน้อย

ตาราง 3 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารส่วนกลางคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำแนกตามเพศ

บุคลิกภาพประชาธิปไตย	ชาย				หญิง			
	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L
1. ความรับผิดชอบ	39	18.0256	2.9955	3.6051	27	17.9259	3.5184	3.5852
2. ความมีใจกว้าง	39	30.1538	3.0492	3.7692	27	30.2222	4.5263	3.7778
3. การคำนึงถึงผู้อื่น	39	25.6923	2.7353	3.6703	27	25.8448	2.7461	3.6878
4. ความมีสามัคคีธรรม	39	14.3846	2.0341	3.5962	27	14.6296	1.9044	3.6574
5. ความมีเอกสิทธิ์แห่งตน	39	27.2564	3.2421	3.8938	27	27.3704	4.1152	3.9101
6. ความศรัทธาในสิ่งที่ดี	39	15.3333	2.3321	3.8333	27	15.5555	2.6360	3.8889
7. การเป็นพลเมืองที่ในสังคมประชาธิปไตย	39	21.5385	2.9544	3.5897	27	21.7037	3.6775	3.6173
8. ความสนใจมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	39	24.9744	2.6605	4.1624	27	23.7777	3.4789	3.9630
บุคลิกภาพประชาธิปไตยรวม	39	177.3589	22.0032	3.7650	27	176.9998	26.6028	3.7609

ข้อมูลในตาราง 3 แสดงค่าระดับคะแนนของบุคลิกภาพประชาธิปไตยรายด้านของ
ผู้บริหารชายและหญิง เมื่อนำค่าระดับคะแนนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าผู้บริหาร
ทั้งชายและหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน โดยมีบุคลิกภาพด้านความสนใจที่จะ
มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็น
ด้านความมีเอกสิทธิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าระดับคะแนนเมื่อเทียบกับ
เกณฑ์มีความใกล้เคียงกันมาก

ตาราง 4 บุคลิกภาพประชาชนไทยโดยของศูนย์บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนตามระดับชั้นวุฒิ

บุคลิกภาพประชาชนไทย	ค่าทางปริมาตร				ปริมาตร				สูงทางปริมาตร			
	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L
1. ความรับผิดชอบ	13	15.8462	2.6092	3.1692	34	18.1765	3.3255	3.6353	19	19.1053	2.7967	3.8211
2. ความใจกว้าง	13	28.6923	4.7677	3.5865	34	31.1176	3.4091	3.8897	19	29.5263	3.0068	3.6909
3. การคำนึงถึงผู้อื่น	13	24.7692	3.2699	3.5385	34	26.4118	2.4385	3.7731	19	25.2105	2.6157	3.6015
4. ความสามัคคีธรรม	13	14.3077	1.7504	3.5769	34	14.8824	1.8051	3.7206	19	13.8947	2.3069	3.4737
5. ความเมตตาแก่คน	13	26.0769	9.1784	3.7253	34	27.7059	3.7941	3.9580	19	27.4211	3.5639	3.9173
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	13	13.4615	2.3315	3.3654	34	15.8529	2.4075	3.9632	19	16.0000	1.9720	4.0000
7. การเป็นพลเมืองที่ในสังคม												
8. ประชาธิปไตย	13	20.0769	2.6287	3.3462	34	22.0588	4.5855	3.6765	19	21.8421	3.0598	3.6404
9. ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม												
10. ทักษะเมืองและการปกครอง	13	22.1538	3.0780	3.6923	34	25.0588	2.6736	4.1765	19	25.0526	3.0637	4.1754
บุคลิกภาพประชาชนไทยโดยรวม	13	165.3845	29.6138	3.5000	34	181.2647	24.4389	3.8491	19	178.0526	22.3855	3.7900

ข้อมูลในตาราง 4 แสดงค่าระดับคะแนนของบุคลิกภาพประชาธิปไตยรายด้านของผู้บริหาร ที่คุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อนำค่าระดับคะแนนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก โดยมีบุคลิกภาพด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความมีเอกสิทธิ์แห่งตน ส่วนผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีบุคลิกภาพด้านความมีเอกสิทธิ์แห่งตนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ส่วนบุคลิกภาพทางด้านความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ปรากฏว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสีสูงกว่าปริญญาตรีมีบุคลิกภาพด้านความมีสามัคคีธรรมในเกณฑ์ปานกลาง เพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์มากทั้งสิ้น

ตาราง 5 บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำแนกตามวิทยุติ

บุคลิกภาพประชาธิปไตย	อายุต่ำกว่า 45 ปี			อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป				
	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L
1. ความรับผิดชอบ	25	16.0000	3.5707	3.6000	41	17.9765	2.9874	3.5951
2. ความมีใจกว้าง	25	30.1200	2.9905	3.7650	41	30.2195	4.0958	3.7774
3. การคำนึงถึงผู้อื่น	25	26.5600	2.5344	3.7943	41	25.2439	2.7366	3.6063
4. ความมีสามัคคีธรรม	25	14.6400	1.9339	3.6600	41	14.3902	1.9922	3.5976
5. ความมีเอกสิทธิ์แห่งตน	25	26.7200	3.4341	3.8171	41	27.6585	3.6852	3.9512
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	25	15.6400	2.1385	3.9100	41	15.2927	2.6291	3.8232
7. การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	25	21.6400	5.5298	3.6067	41	21.5854	3.2479	3.5976
8. ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง	25	23.7600	2.5047	3.9600	41	24.9268	3.2969	4.1545
บุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยรวม	25	177.0800	24.6366	3.7641	41	177.2927	24.6711	3.7629

ข้อมูลในตาราง 5 แสดงค่าระดับคะแนนของบุคลิกภาพประชาธิปไตยรายด้านของผู้บริหาร
 ทั้งวิทยุชมมากและวิทยุชมน้อย เมื่อนำค่าระดับคะแนนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าผู้บริหาร
 ทั้งวิทยุชมมากและวิทยุชมน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน โดยมีบุคลิกภาพด้าน
 ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง เช่น
 เดียวกัน ส่วนผู้บริหารที่มีวิทยุชมน้อยมีบุคลิกภาพด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน
 เป็นอันดับรองลงมา และมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับท้ายสุด ส่วนผู้บริหารที่มีวิทยุชมมาก
 มีบุคลิกภาพด้านความมีเอกศักดิ์แห่งตนและความคิดสร้างสรรค์เป็นอันดับรองลงมา และมีบุคลิกภาพด้าน
 ความรับผิดชอบเป็นอันดับท้ายสุดเช่นเดียวกัน

ตาราง 6 บุคลิกภาพประชาชนไทยของผู้นับถือนิกายเถรวาทสังกัดงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนตามประเภทของการบริหาร

บุคลิกภาพประชาชนไทย	ประชากรต่ำกว่า 5 ปี						ประชากร 5 - 10 ปี						ประชากรตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป					
	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L	N	\bar{X}	SD	L		
	1. ความรับผิดชอบ	14	18.6429	3.2282	3.7286	20	17.0500	3.4561	3.4100	32	18.2813	3.0610	3.6563	32	18.2813	3.0610	3.6563	
2. ความมีใจกว้าง	14	31.0714	2.7863	3.8839	20	29.5500	3.7763	3.6938	32	30.1875	3.9955	3.7734	32	30.1875	3.9955	3.7734		
3. การคำนึงถึงผู้อื่น	14	26.3571	3.1282	3.7653	20	25.5500	2.8924	3.6500	32	25.5938	2.4608	3.6563	32	25.5938	2.4608	3.6563		
4. ความสามัคคีธรรม	14	14.6429	1.7805	3.6607	20	14.4000	2.0365	3.6000	32	14.4688	2.0633	3.6172	32	14.4688	2.0633	3.6172		
5. ความเมตตาต่อกัน	14	27.3571	2.5300	3.9082	20	26.4000	3.9523	3.7714	32	27.8438	3.7426	3.9777	32	27.8438	3.7426	3.9777		
6. ความศรัทธาในศาสนา	14	15.5714	2.0273	3.8929	20	14.5000	2.8928	3.6250	32	15.9375	2.1988	3.9844	32	15.9375	2.1988	3.9844		
7. การเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม																		
8. ประชาชนไทย	14	21.4286	2.4873	3.5714	20	21.3000	3.6433	3.5500	32	21.8750	3.3577	3.6458	32	21.8750	3.3577	3.6458		
9. ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม																		
10. ทักษะการแก้ปัญหา	14	23.6429	2.7903	3.9405	20	22.9000	4.3637	3.9000	32	25.5313	2.6517	4.2552	32	25.5313	2.6517	4.2552		
11. บุคลิกภาพประชาชนไทยโดยรวม	14	178.7143	20.5581	3.7939	20	171.6500	27.0134	3.6500	32	179.7190	23.5314	3.8208	32	179.7190	23.5314	3.8208		

ข้อมูลในตาราง 6 แสดงค่าระดับคะแนนของบุคลิกภาพประชาธิปไตยรายด้านของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน เมื่อนำค่าระดับคะแนนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก 7 ด้าน มีด้านความรับผิดชอบอยู่เพียงด้านเดียวที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารทั้งสามระดับมีบุคลิกภาพด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง เช่นเดียวกัน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีบุคลิกภาพด้านความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอันดับรองลงมา และมีการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยเป็นอันดับสุดท้าย ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีบุคลิกภาพด้านความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความมีใจกว้างเป็นอันดับรองลงมา ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ ความมีใจกว้างเป็นอันดับรองลงมา และมีบุคลิกภาพด้านความมีสามัคคีธรรมเป็นอันดับสุดท้าย

ตอน 2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
จำแนกตามตัวแปร เพศ คุณวุฒิ วิทยุติ และประสบการณ์การบริหาร

2.1 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารชายและหญิง เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน" ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการทดสอบค่า t (t - test) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยระหว่างผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	s ²	\bar{x}	t
ผู้บริหารชาย	39	148.0256	177.3589	.0958
ผู้บริหารหญิง	27	334.7692	176.9998	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 7 ปรากฏว่า ผู้บริหารชายกับผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า ผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน" ผู้วิจัยเปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาชนชาวไทยระหว่างผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2390.3884	1195.1942	3.4319*
ภายในกลุ่ม	63	21940.6419	348.2642	
รวม	65	24331.0303		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $F_{.05}(2,63) = 3.15$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาชนชาวไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีบุคลิกภาพประชาชนชาวไทยแตกต่างกัน เพื่อทดสอบความแตกต่างของบุคลิกภาพประชาชนชาวไทยของผู้บริหาร 3 กลุ่มนี้ เป็นคู่ ผู้วิจัยใช้ค่า q - Statistic ในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่า q - Statistic ของบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยของกลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
	\bar{x}	165.3846	178.0526	181.2647
ต่ำกว่าปริญญาตรี	165.3846	-	12.6680*	15.8801*
สูงกว่าปริญญาตรี	178.0526		-	3.2121
ปริญญาตรี	181.2647			-
r			2	3
q .95 (r, α)			2.829	3.399
$q\sqrt{MS_w/n}$			12.15310	14.6018

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 9 ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี กับกลุ่มผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีวุฒิมากกับผู้บริหารที่มีวุฒิน้อย เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้บริหารที่มีวุฒิมากกับผู้บริหารที่มีวุฒิน้อยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน" ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการทดสอบค่า t (t -test) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยระหว่างผู้บริหารที่มีวุฒิมากกับผู้บริหารที่มีวุฒิน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	s^2	\bar{x}	t
ผู้บริหารที่มีวุฒิมาก	41	248.2623	177.2927	.0560
ผู้บริหารที่มีวุฒิน้อย	25	183.3267	177.0800	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 10 ปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิมากกับผู้บริหารที่มีวุฒิน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิมากกับผู้บริหารที่มีวุฒิน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน" ผู้วิจัยเปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการตรวจสอบ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	745.1545	372.5773	1.7277
ภายในกลุ่ม	63	13585.8758	215.6488	
รวม	65	14331.0303		

$$F_{.05} (2,63) = 3.15$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 11 ปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
ต่างกัน มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผู้บริหารที่มี
ประสบการณ์ในการบริหารมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
ไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

เพื่อศึกษามุคลิกภาพของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ว่าเป็น ประชาธิปไตยเพียงใด มีลักษณะค่านิยมค่านิยมค้อย และเพื่อศึกษาว่าความแตกต่างในเรื่อง เพศ คุณวุฒิ วัยวุฒิ และประสบการณ์ในการบริหารจะทำให้ผู้บริหารมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ต่างกันหรือไม่อย่างไร

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ผู้บริหารทุกระดับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประมาณค่าแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สอง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับบุคลิกภาพประชาธิปไตย 8 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นพลเมืองดีในสังคม ประชาธิปไตย และความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

แบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 66 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 66 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หากค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายด้านทั้ง 8 ด้าน เพื่อหาระดับบุคลิกภาพประชาธิปไตย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพประชาธิปไตยในเรื่อง เพศ และวัยวุฒิ โดยใช้การทดสอบค่า t (t - test)
3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ต่างกันและใช้ q - statistic ตรวจสอบความแตกต่างทีละคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์จากมากไปน้อยดังนี้คือ ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความศรัทธาเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย และความรับผิดชอบเป็นอันค้นสุกท้าย

2. เมื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารชายกับผู้บริหารหญิงพบว่า มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า "ผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน เรียงตามลำดับได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารชายมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง และมีด้านความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความศรัทธาเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความมีสามัคคีธรรม เรียงลงมาตามลำดับโดยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

2.2 ผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง และมีค่านความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เรียงลงมาตามลำดับโดยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

3. เมื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า "ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกัน" จากการทดสอบความแตกต่างกันเป็นคู่ พบว่าผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี กับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และคุณวุฒิปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายค่าน พบว่า

3.1 ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านความมีเอกศักดิ์แห่งตนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ความมีใจกว้าง ความมีสามัคคีธรรม การคำนึงถึงผู้อื่น อยู่ในเกณฑ์มากเรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เรียงลงมาตามลำดับเช่นกัน

3.2 ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยค่านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่านความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม
การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้าน
ความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

3.3 ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความสนใจที่
จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีด้าน
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง การเป็น
พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย การคำนึงถึงผู้อื่น เรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชา
ธิปไตยด้านความมีสามัคคีธรรมอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

4. เมื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีวิสัยพุ่มมากกับผู้บริหารที่มี
วิสัยพุ่มน้อย พบว่า ไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ว่า "ผู้บริหารที่มีวิสัยพุ่มมากกับ
ผู้บริหารที่มีวิสัยพุ่มน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า
ผู้บริหารที่มีวิสัยพุ่มมากกับผู้บริหารที่มีวิสัยพุ่มน้อยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน เรียง
ตามลำดับได้ดังนี้

4.1 ผู้บริหารที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความสนใจที่
จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีด้านความคิด
ริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีใจกว้าง ความมีสามัคคีธรรม
การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความ
รับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

4.2 ผู้บริหารที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความสนใจ
ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีด้านความ
มีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น อยู่ในเกณฑ์มาก
เรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความมีสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีใน
สังคมประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากที่มีค่าระดับเท่ากัน และมีด้านความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์มากเป็น
อันดับสุดท้าย

5. เมื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า "ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อย มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน" เมื่อพิจารณาเป็นรายค่า ดังนี้

5.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกค่า เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ค่าความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากอันดับหนึ่ง โดยมีค่าความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความมีสามัคคีธรรม เรียงลงมาตามลำดับ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านการ เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

5.2 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก 7 ค่า เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ค่าความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง และมีค่าความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

5.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากทุกค่า เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ค่าความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง มีค่าความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความมีใจกว้าง เรียงลงมาโดยมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบและด้านการคำนึงถึงผู้อื่น อยู่ในเกณฑ์มากที่มีค่าระดับเท่ากัน ทอมมาเป็นบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านการ เป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย และด้านความมีสามัคคีธรรมอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผล

1. บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน การศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 การคัดเลือกผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อาจมีระบบมากขึ้น มีการใช้ระบบคุณธรรมในการคัดเลือกคนที่มีความสามารถ และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยเข้ามาบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีการขยายงาน และโยกย้ายตำแหน่งอยู่เสมอ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ให้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยบังเกิดผลดี และต้องพัฒนาสมรรถภาพของตนเองอยู่เสมอ ซึ่งอาจมีผลทำให้บุคลิกภาพประชาธิปไตยมีระดับสูงขึ้นด้วย

1.2 ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องกันมาหลายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ได้มีการขอความร่วมมือขอเข้าศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยให้ไปศึกษารุ่นละสามคน ทำให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้ศึกษาวิทยาการใหม่ ๆ มากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็มักจะได้รับตำแหน่งสูงขึ้น และสามารถนำวิชาการที่ได้ศึกษามาใช้ในการบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีการไปดูงานการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการอบรม สัมมนาวิจัย มีการศึกษาค้นคว้า เป็นการช่วยให้ผู้บริหารได้รับหลักวิชาการ และหลักการบริหารแนวใหม่ ๆ มากขึ้น การทำงานร่วมกันเป็นคณะทำให้ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีโอกาสฝึกทักษะ การเป็นผู้นำ และผู้ตาม ทำให้เกิดความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการบริหารงานในวิถีทางประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

1.3 มีการตื่นตัวในเรื่องการปรับปรุงวิถีชีวิต และการปกครองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น เนื่องจากได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ทำให้ทราบความรู้สึกและความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมากยิ่งขึ้น การได้ทำงานร่วมกับบุคคลที่มีความรู้สูง และมีประสบการณ์มาก ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับบทบาทและวิธีการบริหารงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยคำนึงถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลและกาลเทศะมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพประชาธิปไตยโดยรวมเป็นรายค้านพบว่า ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองมาเป็นอันดับหนึ่ง และความรับผิดชอบมาเป็นอันดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะมีผลมาจาก มีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น เพราะผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุดเป็นนักการเมือง เท่าที่ผ่านมานักการเมืองที่เข้ามาเป็นผู้บังคับบัญชามีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลอยู่เสมอ ทำให้เกิดผลกระทบต่อนโยบายและการปฏิบัติงาน นอกจากนี้สื่อมวลชนก็มีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านตื่นตัวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากขึ้น ผู้บริหารระดับสูงมักจะมีการประชุมปรึกษาหารือ มีการแสดงความคิดเห็นทางการบริหาร เสนอแนะต่อเจ้าสังกัด รับนโยบายไปสู่เบื้องล่าง มีการติดตามข่าวสารบ้านเมือง สนทนาปัญหาบ้านเมืองกับผู้อื่น มีความสนใจที่จะรวมกลุ่มในสังคม และรักษาผลประโยชน์ในทางการเมืองการปกครองเพื่อส่วนรวมมากยิ่งขึ้น

ส่วนบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารที่น้อยกว่าค้านอื่น อาจเป็นเพราะบุคลิกภาพของคนไทยค้อยในด้านการรับผิดชอบ (เกรียง กิริติกกร 2517 : 3) ซึ่งมีผลมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบไทย ๆ ให้ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ประกอบกับการรับผิดชอบมีไม่มาก เนื่องจากงานหลักคือการนิเทศควบคุมและอุทิศทุนโรงเรียนเอกชน ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้มีผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบในกิจการของตนโดยตรงอยู่แล้ว

สำหรับค้านอื่น ๆ คือ ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น ความมีสามัคคีธรรม การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยนั้น มีค่าระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์มากพอ ๆ กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้มีประสบการณ์ในการบริหารมาพอสมควร บริหารงานร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมงานอยู่เสมอ เมื่อพบปัญหาที่ข้องใจวิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ปัญหา จึงทำให้ต้องใช้ความสามารถในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพิ่มพูนความสามัคคี รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความเป็นสุภาพบุรุษ รู้แพ้รู้ชนะ ค่ายเหตุนี้จึงทำให้มีบุคลิกภาพในด้านดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์มากในระดับใกล้เคียงกัน

2. เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารชายกับผู้บริหารหญิง

การศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้บริหารชายกับผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านทั้งผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ในด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ความมีเอกศักดิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีใจกว้าง การคำนึงถึงผู้อื่น อยู่ในเกณฑ์มากเรียงตามลำดับเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตามสภาพความเป็นจริงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารต่างก็ได้รับการศึกษาในระดับที่เท่าเทียมกันและสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารเท่าเทียมกัน การพัฒนาบุคลากรฝ่ายบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ก็มุ่งพัฒนาทั้งผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงไปพร้อม ๆ กัน จึงอาจมีผลทำให้บุคลิกภาพของผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผู้บริหารคุณวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรีกับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยมากกว่าผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี และคุณวุฒิปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน การศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับ อัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond and Verba, 1967 : 10 - 11) ที่ได้วิจัยพบว่าผู้มีการศึกษาสูง จะมีความสนใจในทัศนคติแบบประชาธิปไตยมากและยังสอดคล้องกับการศึกษาของ มอร์ส ใหญ่ขยัน (มอร์ส ใหญ่ขยัน 2520 : 150 - 152) ที่พบว่า ผู้มีการศึกษาสูง จะมีทัศนคติเป็นประชาธิปไตยมากกว่าผู้มีการศึกษาค่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความมีเอกศักดิ์แห่งตน อยู่ในเกณฑ์มากเรียงตามลำดับเหมือนกัน สำหรับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความมีเอกศักดิ์แห่งตนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง และมีด้านความรับผิดชอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีการศึกษาสูงคือผู้ที่

ได้รับการพัฒนาให้ไปศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา ซึ่งแนวการศึกษาอบรมปัจจุบันนี้ จะเน้นวิธีการแบบประชาธิปไตยมาก จึงทำให้ผู้บริหารที่มีการศึกษาสูงคงกล่าวปรับตัวให้เข้ากับการบริหารงานแบบประชาธิปไตย เพราะเป็นแนวความคิดที่เหมาะสมกับลักษณะงาน นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงมักจะได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบงานมากกว่าผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่า สำหรับผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าจะมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมทางการบริหารที่ลึกซึ้งน้อยกว่า ระยะสั้นกว่า ทำให้เกิดความชำนาญน้อยกว่า โอกาสที่จะได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบงานสำคัญ ๆ ก็น้อยกว่าจึงทำให้ได้ฝึกฝนคุ้นเคยกับการปรับปรุงบุคลิกภาพให้เป็นประชาธิปไตยน้อยกว่าและทำให้ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำมีปริมาณงานต้องรับผิดชอบน้อยกว่าผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงกว่า

4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารที่มีวัยวุฒิมากกับวัยวุฒิน้อย และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกับประสบการณ์ในการบริหารน้อย

ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารที่มีวัยวุฒิต่างกันและประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญญา ปุญเปี้ย ที่ว่าอายุและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีผลให้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างกันแต่อย่างใด (บุญญา ปุญเปี้ย 2518 : 69 - 70) เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพประชาธิปไตยเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารที่มีวัยวุฒิและประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน ต่างก็มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหนึ่ง เช่นเดียวกันสำหรับด้านความมีเอกสิทธิ์แห่งตน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของผู้บริหารที่มีวัยวุฒิและประสบการณ์ในการบริหารต่างกันจะมีลำดับที่ใกล้เคียงกัน

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก บุคลากรในสายงานมีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้บริหารทั้งอายุมาก อายน้อย ประสบการณ์มาก ประสบการณ์น้อย ก็อยู่ร่วมกันสนิทสนม สิ่งแวดล้อมในการทำงานก็ไม่แตกต่างกันมากนัก มีกฎหมายในการปฏิบัติงาน มีระเบียบและแนวปฏิบัติเช่นเดียวกัน ผู้บริหารทุกคนมีโอกาสพบปะ ประชุมปรึกษาหารือ และร่วมงานกันอย่างสม่ำเสมอทั่วถึง จึงมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเสมอ การวางตนและแสดงบทบาทก็มักจะยึดถือปทัสถานของกลุ่มเป็นสำคัญจึงจะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานด้วย เหตุนี้จึงเป็นผลทำให้ผู้บริหารที่มีวัยวุฒิต่างกันและประสบการณ์ต่างกัน มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจะได้รับ การปรับปรุงและพัฒนา ดังนี้คือ

1. ผู้บริหารระดับสูงควรจะนำผลการวิจัยนี้แจ้งให้ผู้บริหารทุกระดับได้ทราบ เพื่อให้ผู้บริหารได้มองเห็นบุคลิกภาพในการบริหารงาน และทราบว่าบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก เพื่อจะได้รักษาบุคลิกภาพนี้ไว้และเป็นแนวทางที่จะพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดต่อไป
2. ควรให้มีการส่งเสริมให้ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ได้มีโอกาสในการไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูหรือมหาวิทยาลัย โดยทำโครงการขอเข้ารับการศึกษาระยะเวลา 3 - 5 ปี เป็นต้น ส่วนผู้บริหารที่มีคุณวุฒิปริญญาสาขาอื่น ควรจะได้มีโอกาสอบรมหรือศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขากาการบริหารการศึกษา เพื่อจะได้รับการฝึกอบรมให้ตรงกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น
3. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือสัมมนาผู้บริหารเป็นประจำทุก ๆ ปี อาจจะจัดเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ลักษณะการอบรมหรือสัมมนา ควรเป็นในรูปของการอบรมปฏิบัติการ เน้นความรับผิดชอบ และการทำงานให้มีประสิทธิภาพ หลักบริหารแนวใหม่ กลุ่มสัมพันธ์ การพัฒนาสมรรถภาพและวินัยในตนเอง และผู้ร่วมงาน เป็นต้น เพราะวิทยาการในเรื่องดังกล่าวจะส่งเสริมให้การทำงานของ ผู้บริหารเหล่านี้มีประสิทธิภาพ และได้รับความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการจัดทัศนศึกษาทั้งในประเทศและนอกประเทศ โดยจัดกลุ่มผู้บริหารเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 3 - 5 คน ขอเข้าดูงานในหน่วยงานธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีวิธีการบริหารงานก้าวหน้ามาก เพื่อเสริมความรู้ประสบการณ์ และแรงบันดาลใจให้ผู้บริหารเหล่านี้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทบุคลิกภาพผู้บริหาร และกระบวนกรการทำงานให้มากขึ้น นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรทำโครงการขอทุนกระทรวงศึกษาธิการหรือทุนรัฐบาลประเทศอื่น ๆ เพื่อส่งผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรม ท้าวิจัย และดูงานระยะสั้น ๆ เช่น 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ปัจจุบันได้มีรัฐบาล

ประเทศต่าง ๆ เช่น รัฐบาล เนเชอร์แลนด์ สวีเดน สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น ฯลฯ เป็นต้น ได้เสนอทุนศึกษาคูงานแก่ประเทศไทยทุกปี และปีละหลาย ๆ ทุน ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาคูงานเพื่อพัฒนาประเทศ ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาวิจัย อบรม และปฏิบัติงานอย่างมาก และทำให้เห็นเป้าหมายสำคัญของงานที่ทำได้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

5. ควรส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้มากขึ้น เพราะปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยในค่านี้น้อยกว่าค่านอื่น ๆ ผู้บริหารระดับสูงควรจะได้มีการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ได้พัฒนาความรับผิดชอบให้มากขึ้น อาจจะโดยการมอบอำนาจให้รับผิดชอบงานสำคัญ หรือโครงการใหม่ ๆ ให้มีโอกาสวางแผนและกำหนดนโยบายในการทำงานเอง มีสิทธิและความรับผิดชอบในการตัดสินใจแก้ปัญหาในส่วนที่รับผิดชอบให้มากขึ้น สนับสนุนให้ร่วมกันทำโครงการพัฒนาองค์กร บุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือ การศึกษาของเอกชนให้มากขึ้น เพื่อจะได้ฝึกฝนความรับผิดชอบให้มากขึ้น

6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการสำรวจหาบทความใหม่ ๆ จากวารสารทั้งไทยและอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับหลักบริหารงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ สมรรถภาพและวินัย การบริหารการศึกษา ความก้าวหน้าของการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ มาเผยแพร่แก่ผู้บริหารทุกระดับ อาจจะโดยการถ่ายเอกสารแจก หรือถ่ายเอกสารเก็บไว้เป็นเล่ม และมีหนังสือแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ติดตามอ่าน ในหน่วยงานธุรกิจต่างประเทศที่เข้ามาตั้งสำนักงานในไทย จะกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารอย่างหนึ่งให้อ่านวารสารใหม่ ๆ ที่ทางหน่วยงานแจกให้ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้ตามความก้าวหน้าทางวิชาการได้ทัน

7. ในการคัดเลือกผู้บริหารใหม่ อาจจะใช้การทดสอบบุคลิกภาพประชาธิปไตยเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการคัดเลือกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของงานในหน่วยงานอื่นที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะได้ข้อมูลและรายละเอียดครอบคลุมอย่างกว้างขวาง และเพื่อเป็นข้อมูลเสนอกระทรวงศึกษาธิการที่จะใช้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารและสำหรับทั้ง กรณีในการคัดเลือกผู้บริหาร
2. ควรจะได้มีการศึกษาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารในโรงเรียนเอกชน เพื่อจะได้ข้อมูลไว้สำหรับจะใช้ในการจัดการศึกษาอบรมผู้บริหารโรงเรียนเอกชนให้มีบุคลิกภาพเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น
3. ควรจะได้มีการศึกษาความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพของครูโรงเรียนเอกชน เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการนิเทศและพัฒนาบุคลิกภาพของครูได้ตรงตามความต้องการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาร์มณี จิตวิทยาเบื้องต้น เรือนแก้วการพิมพ์ 2521,
408 หน้า
- กรมพล ท่องธรรมชาติ การเมืองและการปกครอง แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 346 หน้า อักสำเนา
- _____ "หลักประชาธิปไตย" การเมืองและสังคม โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520,
201 หน้า
- เกรียง กীরติกร "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน" ไทยรัฐ วันที่ 16 ธันวาคม 2517,
หน้า 6
- ชาวโรงเรียนราษฎรส่วนกลาง (นามแฝง) "จดหมายถึงบรรณาธิการ" การศึกษาเอกชน ปีที่ 4
ฉบับที่ 12 ประจำเดือนกันยายน 2522, หน้า 6
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย พิมพ์ครั้งที่ 3
สำนักพิมพ์วรรณกิจ 2523, 337 หน้า
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, ดร., สังคมกับการปกครอง โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2520, 173 หน้า
_____ จิตวิทยาการเมือง พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2522, 163 หน้า
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร เอกสารสอนทฤษฎีวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา เล่มที่ 2 หน่วยที่ 6 - 10
โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์ 2523, 172 หน้า
- ชงชัย ลักคนสุวรรณ วิเคราะห์ห้องศึประกอบบุคคลิกภาพประชาธิปไตย ปรินิญาพิมพ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2517, 116 หน้า อักสำเนา
- บุญทัน คอกไชยสง จิตวิทยาผู้นำและมนุษยสัมพันธ์ สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์ 2520, 107 หน้า
- บุญทัน วงศ์ใหญ่ ความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของศึกษานิเทศก์อำเภอในเขตการศึกษา 8 ตาม
ทัศนะของนายอำเภอและครูใหญ่ ปรินิญาพิมพ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2525,
59 หน้า อักสำเนา

บุษมา ท้าพระจันทร์ (นามแฝง) "ชุมนุมทางวิทยา" ไทยรัฐ วันที่ 7 ตุลาคม 2518, หน้า 6

_____ "ชุมนุมทางวิทยา" ไทยรัฐ วันที่ 18 ตุลาคม 2518, หน้า 6

_____ "ชุมนุมทางวิทยา" ไทยรัฐ วันที่ 25 ตุลาคม 2518, หน้า 6

_____ "ชุมนุมทางวิทยา" ไทยรัฐ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2525, หน้า 6

บัญชา ปุยเปีย การศึกษาบุคคลิกภาพประชาชนไทยของอาจารย์มหาวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2518, 105 หน้า อักสำเนา

ประสาร ทิพย์ชารา วิชาจิตวิทยา ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต 2521, 203 หน้า

ปราโมทย์ เชนอัมพร บุคคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์

ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 99 หน้า อักสำเนา

ปรีชา ซากิมาลากร อุดมการณ์ประชาชนไทย : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอาจารย์และนักศึกษาใน

วิทยาลัยครูส่วนกลาง วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2520, 126 หน้า

อักสำเนา

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ "ระบบพรรคการเมืองในอุดมคติ" วารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2524, หน้า 1 - 21

ณกุล กรุงเกษม (นามแฝง) "ป่ากระดานดำ" เคลวินส์ วันที่ 28 ตุลาคม 2525 หน้า 8

พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2520) พิมพ์ครั้งที่ 2 สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. โรงพิมพ์อักษร

การพิมพ์ 2521, 597 หน้า

พีรพล ไทรทศาวีทย์, ดร., "พฤติกรรมนักบริหาร" มหาคไทย ปีที่ 3 ฉบับที่ 35 ตุลาคม

2521, หน้า 87 - 94

มงคล ศรีไพรวรรณ คู่มือบริหารโรงเรียนชุมชน โรงพิมพ์สามมิตร 2515, 405 หน้า

มธุรส ใหญ่ชัยน ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการส่วนกลางของกระทรวงมหาดไทย : ศึกษาเฉพาะ

กรณีข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนก สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครอง

และกรมการพัฒนาชุมชน วิทยานิพนธ์ ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 176 หน้า

อักสำเนา

- ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด 2522, 376 หน้า
- วิเชียร เกตุสิงห์ คู่มือการวิจัย สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย 2522, 145 หน้า อักสำเนา
- วิสุทธิ์ โพธิ์แทน ประชาธิปไตย แนวความคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2524, 195 หน้า
- สถิต จิตตะนาถิ ความรุกรานใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
อุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 63 หน้า อักสำเนา
- สนิท สัมครการ อนุสรณ์จิระ บุญมาก : วิวัฒนาการเพื่อประชาธิปไตย อมรรการพิมพ์ 2517, 68 หน้า
- สมชัย วุฒิปรีชา สดับ อักตะสวระ และพอกุ สุวรรณทัต "สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษา
ของไทย" สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย เอกสารฉบับที่ 10 การประชุมสัมมนาทาง
วิชาการ ครั้งที่ 1/2517 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 12 หน้า อักสำเนา
- สมปราษฎ์ จอมเทศ การบริหารและการจัดการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด 2516,
178 หน้า
- สาย ภาณุรัตน์, คร., ทัศนะครูไทยต่อกิจกรรมการเมือง : ศึกษาเฉพาะครูในกรุงเทพฯ - ชนบุรี
เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล วิชาสังคมจิตวิทยา วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร 2522, 92 หน้า
อักสำเนา
- สุกิจ เจริญรัตนกุล ขอบข่ายและแนววิเคราะห์ของ รัฐศาสตร์ เซ็นเตอร์พับลิคเคชัน 2524,
196 หน้า
- สุขุม นวลสกุล วิทยา นภาศิริกุลกิจ และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์ การเมืองและการปกครองไทย
พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 358 หน้า
การเมืองและการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 4 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2523,
368 หน้า

- สุภาพ ปริชญเสวี ประชา กัลยาณชาติ และเสณีย์ สุวิทวัส รัฐศาสตร์ว่าด้วยพื้นฐานการเมือง
การปกครอง เทพเนรมิตการพิมพ์ 2521, 159 หน้า
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พิมพ์โลก 2521, 267 หน้า อักสำเนา
- อนันต์ ศรีโสภาก หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด 2521,
 430 หน้า
- อาทร รัตนคำนวณ "บทบรรณาธิการ" การศึกษาเอกชน ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม 2523
 หน้า 5
- อุทัย หิรัญไค "การให้การศึกษาด้านสังคมศาสตร์สาขารัฐศาสตร์แก่ประชาชน" อรรถาธิบายศัพท์
ทางสังคมศาสตร์สาขารัฐศาสตร์และสังคมวิทยา (เล่ม 3) กองวิชาการ กรมการปกครอง
 2515, 288 หน้า อักสำเนา
- อัจฉรา เปรมเป็องเวส ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - กับตัว ความเกรงใจ และ
การพึ่งตนเอง ปริชญานินพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2517, 96 หน้า
 อักสำเนา
- Almond, Garbial A., and Verba, Sidney. The Civic Culture. Princeton
 University Press, 1963. 379 p.
- Dahl, Robert A. Modern Political Analysis. 3 rd ed. New Jersey :
 Prentice - Hall Inc., Englewood Cliffs, 1976. 156 p.
- Dixon, Douglas R. "Planning and Participation in a Democracy Theory
 Versus Practice" Dessertation Abstract International. Vol 36 No. 9
 (March 1976). 6286-A.
- Ebenstein, William. Today's Isms. Englewood Cliffs, New Jersey :
 Prentice - Hall, 1962. 243 p.
- _____. Today's Isms. 7th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice -
 Hall, 1973. 226 p.
- Eysenck, J.K. and Eysenck, G.B.S. Personality and Measurement. London :
 Routledge & Kegan Paul, 1970. 476 p.

- Ghiselli, Edwin E. "Managerial Talent" American Psychologist. October 1963 pp. 631-641.
- Griffiths, Daniel A. Administrative Theory. New York : Appleton Century-Crofts Inc., 1959. 123 p.
- Karlin, Jules. Man's Behavior : An Introduction to Social Sciences. New York : The Macmillan Company, 1967. 617 p.
- Kessel, John H. Micropolitics, Individual and Group Level. New York : Holt, Reinhart and Winston, 1970. 124 p.
- Lasswell, Harold D. The Political Writting of Harlod D. Lasswell. Glencoe Illinois : Free Press, 1951. 525 p.
- Merriam, Charles E. The American Party System, An Introduction to the Study of Political Parties in United States. 3 rd ed. New York : Macmillan, 1939. 461 p.
- Noll, Victor H. Introduction to Educational Measurement. Boston : Houghton Mifflin, 1957. 437 p.
- Nolt, Chester M. An Introduction to School Administrative : Selected Readings. New York : The Macmillan Company, 1966. 413 p.
- Padover, Saul K. The Meaning of Democracy : An Appraisal of the American Experience. New York : Praeger, 1963. 159 p.
- Rodee, C.C., Anderson, J.J. and Christol, C.O. Introduction to Political Science. New York : McGraw - Hill Book Co., 1957. 655 p.
- Stogdill, Ralph M. "Personal Factors Associated With Leadership" Journal of Applied Psychology. January 1948. pp. 35 - 71.

การคำนวณ

คำสถิติรายชอของแบบสอบถาม

ตาราง 12 แสดงค่า t ที่ได้จากการวิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะประชาธิปไตย
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.0593	19	5.4463
2	2.1765	20	4.5028
3	3.7625	21	2.5012
4	5.7340	22	2.4735
5	2.0456	23	3.6123
6	3.3492	24	8.0000
7	2.9301	25	3.3353
8	2.4567	26	2.1263
9	3.5022	27	2.3368
10	2.0700	28	2.1509
11	4.1000	29	2.8736
12	2.1233	30	2.1342
13	2.4836	31	2.0455
14	2.4733	32	2.5034
15	2.4888	33	2.2568
16	2.0526	34	2.5026
17	2.9015	35	7.6938
18	2.5342	36	2.9763

ตาราง 12 (ต่อ)

ว.ร.ช.	ค่า	ว.ร.ช.	ค่า
37	2.5499	43	2.8150
38	5.7652	44	5.5667
39	3.0000	45	3.2612
40	2.0760	46	4.5898
41	2.3346	47	2.0512
42	2.8834		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right)$$

α = ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

σ_i^2 = ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ (item variance)

σ_x^2 = ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด (total test variance)

n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

แทนค่า

$$\alpha = \frac{47}{47-1} \left(1 - \frac{55.08}{264.89} \right)$$

$$= .81$$

แบบสอบถามทัศนคติภาพประชาชนไทย

ที่ พม. 1007/1147

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5 พฤศจิกายน 2525

เรื่อง ขออนุญาตนุเคราะห์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวรัชนี ชัยบุตร เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอก การบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นิสิตผู้นี้ ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วรุตบางกูร ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรินทร์ ประสงค์สม กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใครขออนุญาตนุเคราะห์คือ ขอให้ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ทุกระดับตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยจะรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะ
โปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

กานดา ณ ถลาง

(ศาสตราจารย์กานดา ณ ถลาง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 3919864

คำชี้แจงประกอบการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบความคิดเห็นหรือแนวทางปฏิบัติของท่าน ความคิดเห็นของท่านไม่มีถูกหรือผิด ท่านมีอิสระในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นที่แท้จริงอย่างเต็มที่

2. แบบสอบถามจะมีคุณค่าอย่างยิ่ง เมื่อท่านได้ตอบตรงตามความคิดเห็นของท่านอย่างตรงไปตรงมา โดยที่ไม่ต้องนำแนวความคิด หรือพฤติกรรมของผู้อื่นมาประกอบในการตัดสินใจ ดังนั้นขอได้โปรดพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเท่านั้น

3. ในการตอบแบบสอบถาม ไม่ต้องลงนามผู้ตอบ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงตัวท่าน หรือฐานะการงานของท่านแต่ประการใด ผลการประเมินนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางวิชาการ

4. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพราะแต่ละข้อมีความสำคัญอย่างยิ่ง และมีประโยชน์ต่อการศึกษา

5. วิธีตอบแบบสอบถาม

ขอให้ท่านอ่านข้อความ พิจารณาพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความ คำพูด หรือพฤติกรรมเหล่านั้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยมีปริมาณของความเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นหรือแนวปฏิบัติของท่าน

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๐	ความคิดเห็นหรือความเชื่อทางการเมือง ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะเป็นอย่างไร ก็ตาม ควรจะให้มีโอกาสพูด หรือแสดง ความคิดเห็นนั้นออกมาอย่างอิสระ		✓			
๐๐	ในการประชุมหรือรวมกิจกรรมใด ๆ ควรถือถ้อยคำที่ "พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสีย คำลึงทอง"				✓	

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. คุณวุฒิ
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
3. วิทยุชิตี
 - อายุต่ำกว่า 45 ปี
 - อายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป
4. ประสบการณ์ในการบริหารงาน
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 - 10 ปี
 - ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ทำงานใจต้องเสียงต่อความรับผิดชอบมาก ท่านเห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบ รวมกัน					
2.	ในการดำเนินงานใด ๆ เมื่อได้ตัดสินใจ ไปแล้ว ก็ไม่ควรพะวงถึงผลที่เกิดขึ้นว่าจะ ออกมาในลักษณะใด					
3.	ในการทำงานร่วมกัน เมื่อทุกคนรู้แนวทาง เข้าใจในนโยบายของงานแล้ว ไม่ควร ให้มีการประชุมวางแผนการทำงานนั้นอีก เพราะทำให้เสียเวลา					
4.	คนที่ทำงานอย่างทุ่มเทเต็มที่ทุกอย่างนับได้ว่า เป็นคนมีกรรม					
5.	ไม่ควรทำงานที่ต้องใช้ความพากเพียรอยู่ ตลอดเวลา					
6.	ถ้าวิธีการที่ใช้อยู่เดิมทำให้งานได้ผลดีแล้ว ก็ไม่ควรนำความคิดใหม่มาใช้อีก เพราะ อาจจะไม่ได้ผลดีเท่าเดิม					
7.	ในการทำงานไม่ควรรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ ของผู้อื่น เพราะจะทำให้ไขว้เขว					
8.	การออกนอกความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคน เป็นการปฏิบัติได้ยาก					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9.	ถ้ามีผู้กระทำผิดบุคคลหนึ่งเสียหาย แต่ เมื่อรู้ว่าเป็นการกระทำที่ไม่ได้ตั้งใจ ผู้เสียหายก็ควรให้อภัย					
10.	ถ้ามีวิธีใหม่ ๆ ที่สามารถจะแก้ปัญหา การบริหารงานได้แต่ขัดกับแนวปฏิบัติที่ถือ ปฏิบัติกันมา ก็ควรเลิกสมวิธีการใหม่ นี้เสีย					
11.	เพื่อต้องการรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่น ก็ไม่ควรโต้แย้งกับผู้อื่น แม้ว่าการตัดสินใจ ในการแก้ไข้ปัญหาของเขาเหล่านั้นจะไม่ ถูกต้องก็ตาม					
12.	ในการเสียสละ เมื่อได้เสียสละอะไร ไปแล้ว ผู้เสียสละควรจะได้รับผล ตอบแทนบ้าง ไม่มากนัก					
13.	เมื่อมีวิธีการดำเนินงานที่ท่านเห็นว่า เป็น วิธีการที่ดีที่จะปรับปรุงการทำงานใน หน่วยงาน และท่านได้เสนอวิธีการนั้นต่อ ที่ประชุม แต่เสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ท่านควรรหาทางที่จะทำงานตามวิธีการของ ท่านให้จงได้					
14.	เมื่อมีปัญหาขัดแย้งกันระหว่างผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับการทำงาน ท่านควรดูเหตุการณ์ เฉย ๆ โดยไม่ยุ่งเกี่ยว					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15.	ไม่ควรให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ทรานโค ที่ยังช่วยตนเองไม่ได้					
16.	เมื่อมีการเรียกรหาความช่วยเหลือบุคคล ผู้หนึ่งที่ประสบเคราะห์กรรม ซึ่งบุคคล ผู้นั้นเป็นศัตรูกับท่าน ก็ไม่จำเป็นต้องท่าน จะให้ความช่วยเหลือ					
17.	ผู้ประสบความสำเร็จในการทำงานใดนั้น ควรมีลักษณะ เป็นนักฉวยโอกาส					
18.	ท่านมีความเห็นอย่างไรกับทัศนคติที่ว่า "ใครรักรักบ้าง ชัง ชังตอบ"					
19.	เมื่อเสียงส่วนน้อยแพ้มติในที่ประชุมแล้ว ก็ไม่ควรมีสิทธิในการวิพากษ์วิจารณ์ เสียงส่วนใหญ่					
20.	ความยุติธรรมอยู่ที่ความพอใจ					
21.	ควรทำงานเฉพาะในหน้าที่เท่านั้น ส่วน กิจกรรมอื่นหากไม่ได้รับมอบหมายก็ไม่ ควรเข้าไปมีส่วนร่วม					
22.	ในการทำงานเป็นกลุ่ม ทุกคนควรรหา เวลารวมทำงานจนเสร็จ แม่ว่าจะ ใช้เวลาส่วนตัวบ้างก็ตาม					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
23.	ในการทำงานใด ๆ ก็ตาม ควรจะทำความลำพัง การปรึกษาหารือกับผู้อื่นจะทำให้เกิดกรณี "มากหมอมากความ" ก็ได้					
24.	ถ้าเลือกได้ไม่ควรปฏิบัติงานร่วมกับผู้มีแนวความคิดต่างจากท่าน					
25.	การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนอย่างจริงใจและตรงไปตรงมา เป็นสิ่งที่ดีที่สุดเสมอ					
26.	ความสำเร็จขึ้นอยู่กับดวง					
27.	วิถีชีวิตของคนเราเป็นไปตามพรหมลิขิต					
28.	ผู้อยู่ใต้มงคัมบังชัคควรจะมีความเห็นคล้อยตามผู้บังคัมบังชัคควร					
29.	เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นในการทำงาน ควรจะศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดพลาดนั้น เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป					
30.	ในการทำงานผู้ปฏิบัติงานควรมีคุณสมบัติหลายประการ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเพียงคุณสมบัติหนึ่งที่ไม่ค่อยจะสำคัญนักเมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติอื่น					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
31.	เป็นการใช้ความพยายามอย่างมากใน การที่จะปฏิบัติตามระเบียบวินัย และ กฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด					
32.	ทฤษฎีและแนวความคิดใหม่ ๆ ไม่สามารถ จะนำมาช่วยการบริหารงานแบบไทย ๆ ได้					
33.	ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งไม่จำเป็นมากนัก สำหรับงานราชการ เพราะงานราชการ ส่วนใหญ่เป็นงานประจำและมีระเบียบ ปฏิบัติอยู่แล้ว					
34.	ในการปฏิบัติงานไม่จำเป็นต้องสนใจ ผลงานริเริ่มของผู้อื่น เพราะไม่สามารถ นำปรับใช้ได้กับงานของท่านเนื่องจากมี ความแตกต่างในสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม					
35.	การประเมินสมรรถภาพของข้าราชการที่ ทำกันเป็นประจำปีละหนึ่งครั้งนั้น ควรนับ ได้ว่าเป็นการเพียงพอในการประเมินผล งานของข้าราชการ					
36.	เมื่อผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ให้ครบ หรือจัด ครูไม่ครบชั้นหรือวิชาที่เรียน ก็ควรที่ นักเรียนจะทำการประท้วง					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
37.	การมาทำงานและกลับตามวันเวลาที่ ทางราชการกำหนดทุกวัน ควรถือได้ว่า ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ แล้ว					
38.	เสียงของคนเราเพียงเสียงเดียวยอม ไม่มีผลต่อการตัดสินใจหรือการกำหนด นโยบายของรัฐบาล ดังนั้นการนอนหลับ ทับสิทธิ์ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จึงเป็นเรื่องธรรมดา					
39.	การแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ควรใช้วิธีการ เฉียบขาดตามระเบียบกฎหมาย แต่ไม่ควร ใช้วิธีประนีประนอม เพราะอาจทำให้ เกิดปัญหาค่าธรรมเนียมวินัย					
40.	ปัญหาความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในสังคม ปัจจุบันจะแก้ไขได้เรียบร้อย หากเรา มีผู้นำหรือผู้บริหารประเทศที่ใช้อำนาจ เด็ดขาด					
41.	การใช้อำนาจเด็ดขาดปกครองประเทศ ไม่น่าจะชักของทรายไตที่ไม่ทำให้ ประชาชนส่วนใหญ่เดือดร้อน					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
42.	ไม่ควรติดตามชาวสารบ้านเมืองประจำ เพราะยิ่งติดตามยิ่งรู้ปัญหาของบ้านเมือง มากก็ยิ่งจะทำให้เกิดความวิตกกังวล เพิ่มขึ้น					
43.	ควรจะปลีกตัวออกจากวงสนทนาที่คุยกัน เรื่องการเมือง					
44.	ข้าราชการเป็นผู้มีหน้าที่ที่จะคงปฏิบัติ ตามนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้ว จึงไม่ ควรแสดงความคิดเห็นหรือเข้าไปมี ส่วนร่วมทางการเมือง					
45.	"บ้านใครใครอยู่ อู่ใครใครนอน" เป็นการดำเนินวิถีชีวิตที่น่าจะมีความสุข กว่าการไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น หรือกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม					
46.	การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่มี ความหมายหากทราบว่าผู้ที่ทานต้องการ เลือกจะแพคะแนน					
47.	การเสนอแนะข้อคิดเห็นในการบริหาร งานไม่อาจจะกระทำ เพราะไม่แน่ว่า จะได้รับความสนใจจากผู้บังคับบัญชา อย่างจริงจัง					

บุคลิกภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

บทคัดย่อ
ของ
รัชนี ชัยบุตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2526

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคุณภาพประชาธิปไตยของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยจำแนกตามเพศ คุณวุฒิ วิทยุติ และประสบการณ์ในการบริหารงาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทุกระดับ จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวัดคุณลักษณะประชาธิปไตย 8 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลการศึกษาค้นพบว่า ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคุณลักษณะประชาธิปไตยอยู่ในเกณฑ์มาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมีคุณลักษณะประชาธิปไตยด้านความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและกรปกครองอยู่ในเกณฑ์มากกว่าด้านอื่นเล็กน้อย และมีคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เพียงเล็กน้อยเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเพศ คุณวุฒิ วิทยุติ และประสบการณ์ในการบริหารงาน พบว่ามีเพียงผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูงและค่าเท่านั้นที่มีคุณลักษณะประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้บริหาร และเสนอแนะให้มีการศึกษามูลนิธิประชาธิปไตยควบคู่กันไปกับประสิทธิภาพของงานเพื่อหาข้อมูลในการกำหนดคุณสมบัติผู้บริหาร หรือใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บริหาร ต่อไป

DEMOCRATIC PERSONALITY OF
THE ADMINISTRATORS OF PRIVATE
EDUCATION COMMISSION

AN ABSTRACT

BY

RACHANEE CHAIYABUTRA

Presented in partial fulfillment the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1983

The objectives of this research were to study the democratic personality of the administrators of the Private Education Commission, classified by age, educational level, work experience and sex.

The samples included 66 administrators from the Private Education Commission. The questionnaires having eight aspects of democratic personality was administered to the samples in order to collect the data.

It was found that the democratic personality of the administrators was generally high. Considering by aspect, it was found that the politic and administrative participation was the highest among all. The responsibility aspect was the lowest, but slightly different in mean scores. Considering the democratic personality of the samples, classified by sex, education, age and experience, the significant differences was found among those with higher and lower education levels at the .05 level.

Base on the findings, the researcher recommended various ways to improve the democratic personality of these administrators. The relationship between the democratic personality and the effectiveness of the administrators should be studied in order to supply the necessary information to establish the criteria for selecting or appointing the new administrators.